

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ
ΜΕΡΟΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΙ ΑΡΧΑΙ ΤΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

Οὐδόλως ὑπερβολὴν ποιούμεθα λέγοντες, ὅτι στατιστικὴ ὑπάρχει ἀφ' οὗ χρόνου ὑπάρχουσι καὶ κράτη. Ἡ πρώτη διοικητικὴ πράξις τῆς πρώτης κανονικῆς κυβερνήσεως ὑπῆρξε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἡ ἀπαριθμησις τοῦ πληθυσμοῦ, ἡ δευτέρα ἀναμφιβόλως ἡ βεβαίωσις τῆς οἰκονομικῆς αὐτοῦ καταστάσεως. Ἡ ἱστορία οὐδὲν διέσωσεν ἡμῖν περὶ τῶν πρώτων στατιστικῶν δοκιμῶν, ἡ γνῶσις ὅμως τοιούτων δοκιμῶν φθάνει μέχρι τοῦ ἔτους 2238 πρὸ Χριστοῦ. Ὁ Κομφούκιος δηλονότι ἐν τῷ πρώτῳ κεφαλαίῳ τοῦ δευτέρου μέρους τοῦ Chou King, ὅπερ μετέφρασε καὶ ἐδημοσίευσεν ἐν ἔτει 1770 ὁ ἱεραπόστολος Gaubil ἀναφέρει περὶ ἐπισήμου στατιστικῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Κίνας Ἰάο. Ἐκτοτε αἱ εἰδήσεις περὶ ἀρχαίων στατιστικῶν ἐργασιῶν εἶνε πολυπληθέστεραι. Ἡ παλαιὰ διαθήκη διέσωσε πολλὰς (Πεντάτευχος Δ'. κεφαλ. 1^{ον} Σαμουὴλ Β'. κεφαλ. 24, Ἔσδρας καὶ Νεεμίας ἐν διαφόροις χωρίοις). Οἱ Ἕλληνες συγγραφεῖς ἀναφέρουσι τοιαύτας πολλαχοῦ, πρὸ πάντων ὅμως οἱ Ῥωμαῖοι εἶχον ἀξίωμα μεγίστης σπουδαιότητος, τὴν τιμητείαν, ἧς σπουδαιότατον μέρος ἦτο ἡ στατιστικὴ,